

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 19/08

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις υποθέσεις C-468/06 έως C-478/06

Σωτ. Λέλος και Σία ΕΕ (κ.λπ.) κατά GlaxoSmithKline ΑΕΒΕ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ RUIZ-JARABO ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΟΤΙ Η ΑΡΝΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΜΕ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ ΘΕΣΗ ΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΕΙ ΤΙΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΩΝ ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΩΝ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Στην υπόθεση δεν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι σχετικοί με την κρατική παρέμβαση στην αγορά, οι οποίοι θα δικαιολογούσαν τη συμπεριφορά της

Η επιχείρηση GlaxoSmithKline plc διανέμει στην Ελλάδα μέσω της θυγατρικής της GSK ΑΕΒΕ ορισμένα σκευάσματα για τα οποία κατέχει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (Imigran για την ημικρανία, Lamictal για την επιληψία και Serevent για το άσθμα). Από πολλών ετών, οι εκκαλούσες εταιρίες (μεσάζοντες χονδρέμποροι) αγοράζουν τα φάρμακα αυτά προκειμένου να εφοδιάσουν, στη συνέχεια, την ελληνική αγορά, καθώς και την αγορά άλλων χωρών (Γερμανία και Ηνωμένο Βασίλειο), όπου το επιστρεφόμενο στους ασθενείς ποσό ανά φάρμακο υπερβαίνει κατά πολύ το αντίστοιχο ποσό στην Ελλάδα. Το 2000, η GSK μετέβαλε το σύστημά της διανομής στην Ελλάδα και έπαυσε να εκτελεί τις παραγγελίες των χονδρεμπόρων, χρησιμοποιώντας την εταιρία Farmacenter ΑΕ για τον εφοδιασμό των νοσοκομείων και των φαρμακείων. Η διαφορά που ανέκυψε οδήγησε ήδη σε μια πρώτη υποβολή προδικαστικού ερωτήματος ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹.

Ενώπιον των ελληνικών πολιτικών δικαστηρίων, η Σωτ. Λέλος και Σία ΕΕ και άλλοι χονδρέμποροι υποστήριξαν ότι η διακοπή εφοδιασμού από την GSK και η διάθεση των φαρμάκων στο εμπόριο μέσω της Farmacenter συνιστούσαν πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού και κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσεως της GSK. Το Τριμελές Εφετείο Αθηνών υπέβαλε, τότε, μια σειρά προδικαστικών ερωτημάτων σε σχέση με το κοινοτικό δίκαιο ανταγωνισμού και την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως, καθώς και με τις παράλληλες εξαγωγές φαρμάκων από την Ελληνική Δημοκρατία προς άλλα κράτη μέλη.

Ο γενικός εισαγγελέας Dámaso Ruiz-Jarabo υπενθυμίζει ότι η διάταξη της Συνθήκης που απαγορεύει την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως δεν επιτρέπει καμιά απαλλαγή. Εξάλλου, θεωρεί ότι **δεν μπορούν να προσαφθούν, βάσει της Συνθήκης, στις**

¹ [Απόφαση της 31ης Μαΐου 2005](#) στην υπόθεση ΣΥΦΑΙΤ κ.λπ., C-53/03 (βλ. επίσης [ανακοινωθέν τύπου](#)), με την οποία το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση, κρίνοντας εαυτό αναρμόδιο να απαντήσει στο όργανο που είχε υποβάλει το ερώτημα (Επιτροπή Ανταγωνισμού), επειδή αυτό εστερείτο δικαιοδοτικού χαρακτήρα.

εταιρίες με δεσπόζουσα θέση πράξεις καθεαυτές καταχρηστικές, ακόμη και αν τα περιστατικά της υποθέσεως δεν αφήνουν περιθώριο αμφιβολίας ούτε ως προς την πρόθεσή τους ούτε ως προς το βλαπτικό για τον ανταγωνισμό αποτέλεσμα των πράξεων αυτών. Αντιθέτως, οι πράξεις αυτές είναι δυνατόν να τύχουν αντικειμενικής δικαιολογήσεως.

Κατ' αρχάς, σύμφωνα με τον γενικό εισαγγελέα, η ευρωπαϊκή αγορά φαρμάκων είναι μία ατελής αγορά, η οποία παρουσιάζει περιορισμένο βαθμό εναρμόνισης και χαρακτηρίζεται από την κρατική παρέμβαση στις τιμές και στα δημόσια συστήματα καλύψεως των φαρμακευτικών δαπανών και από την υποχρέωση εφοδιασμού και στην οποία τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας δημιουργούν εύκολα δεσπόζουσες θέσεις για τους φορείς των σχετικών δικαιωμάτων.

Εντούτοις, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ότι το σύστημα ρυθμίσεως των τιμών των φαρμάκων δεν εκφεύγει εντελώς της επιρροής των παραγωγών τους, οι οποίοι τις διαπραγματεύονται με τις υγειονομικές αρχές των κρατών μελών. Επίσης, η υποχρέωση διασφάλισης του εφοδιασμού δεν δικαιολογεί τους περιορισμούς των προμηθειών προς τους ανταγωνιστές χονδρεμπόρους, διότι οι ανάγκες των ασθενών ενός κράτους μέλους δεν υπόκεινται σε ξαφνικές μεταβολές και τα στατιστικά στοιχεία για τις ασθένειες είναι αξιόπιστα και παρέχουν στις επιχειρήσεις σχετική δυνατότητα προβλέψεως που τους επιτρέπει να προσαρμόζονται στην αγορά.

Ακολούθως, σύμφωνα με ορισμένες αποφάσεις του Δικαστηρίου, μία συμπεριφορά όπως αυτή της GSK θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από την προστασία των νόμιμων εμπορικών της συμφερόντων. Στη συγκεκριμένη, όμως, υπόθεση, ο γενικός εισαγγελέας δεν δέχεται την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απώλειας εσόδων λόγω του παράλληλου εμπορίου και του περιορισμού των επενδύσεων του παραγωγού στην έρευνα και ανάπτυξη. Στην πραγματικότητα, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσφέρει ευνοϊκό περιβάλλον στις επιχειρήσεις, ενθαρρύνοντάς τες να μειώνουν τις δαπάνες έρευνας και αναπτύξεως μέσω της απαλλαγής ανά κατηγορία των οριζόντιων συμφωνιών τέτοιας φύσεως.

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει να παρέχεται στις επιχειρήσεις με δεσπόζουσα θέση η δυνατότητα να αποδεικνύουν την οικονομική αποτελεσματικότητα της φερόμενης ως καταχρηστικής συμπεριφοράς τους. Στην προκειμένη περίπτωση, βέβαια, θεωρεί ότι δυστυχώς – πλην των αρνητικών συνεπειών του παράλληλου εμπορίου – η GSK δεν ανέφερε κανένα θετικό αποτέλεσμα του περιορισμού που επέβαλε στις παραδόσεις φαρμάκων προς τους χονδρεμπόρους.

Ως εκ τούτου, ο γενικός εισαγγελέας Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer προτείνει το Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα ότι η άρνηση μιας επιχειρήσεως με δεσπόζουσα θέση να ικανοποιήσει πλήρως τις παραγγελίες που της απευθύνουν οι χονδρέμποροι φαρμάκων, η οποία οφείλεται στην πρόθεσή της να περιορίσει τη ζημία που της προκαλεί το παράλληλο εμπόριο, αποτελεί καταχρηστική συμπεριφορά. Ωστόσο, η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να δικαιολογήσει τη συμπεριφορά της κατά τρόπο αντικειμενικό, προσκομίζοντας σχετικά με τη ρύθμιση της αγοράς στοιχεία, τα οποία την εξαναγκάζουν να συμπεριφερθεί κατ' αυτόν τον τρόπο προκειμένου να υπερασπίσει τα νόμιμα εμπορικά της συμφέροντα (στα στοιχεία αυτά, ωστόσο, δεν συμπεριλαμβάνονται το σύστημα καθορισμού των τιμών των φαρμάκων, η υποχρέωση εφοδιασμού ή οι επιπτώσεις στα κίνητρα για καινοτομία).

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η γνώμη του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύει το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση

για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: ES, DE, EL, EN, FR, IT, PL

Το πλήρες κείμενο των προτάσεων βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
[C-468/06](#)

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της ανατύξεως των προτάσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδα
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674

Στιγμιότυπα από την απαγγελία των προτάσεων διατίθενται στο Ebs "Europe by Satellite", υπηρεσία παρεχόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας, L-2920 Λουξεμβούργο Τηλ.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249 ή B-1049 Βρυξέλλες, Τηλ: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956.